

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อความสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน
การวิจัยในครั้งนี้ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
F	แทน	ค่าสถิติ F
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความมีนัยสำคัญในการแจกแจงแบบ F
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
1*2	แทน	ค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสถานภาพและระดับการศึกษา

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการมีผลการดำเนินงาน
1.00-1.50	หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.51-2.50	หมายถึง อยู่ในระดับน้อย
2.51-3.50	หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
3.51-4.50	หมายถึง อยู่ในระดับมาก
4.51-5.00	หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการจัดกระทำแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window เพื่อวิเคราะห์ผล ดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน

2. เปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ F (Two-way ANOVA) ระหว่างสถานภาพของข้าราชการครู และปฏิบัติงานในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับระดับการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน เมื่อพบความแตกต่างทางสถิติได้ทดสอบผลต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Sheffe')

3. สรุปข้อเสนอแนะ ระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยใช้ร้อยละประกอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 รายละเอียดดังตารางที่ 2 ถึงตารางที่ 10

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1	กำหนดระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติให้นักเรียนปฏิบัติตามอย่างชัดเจน	4.10	0.71	มาก	6
2	ประชุมชี้แจงการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.34	0.66	มาก	4
3	กำหนดให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติของโรงเรียนสม่ำเสมอ	4.36	0.51	มาก	3
4	ควบคุมดูแลนักเรียนปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	4.23	0.62	มาก	5
5	มีการว่ากล่าวตักเตือนและดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียน	4.38	0.69	มาก	2
6	เปิดโอกาสให้นักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขตนเอง	4.40	0.60	มาก	1
7	มีการมอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่มีความประพฤติเรียบร้อยและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั่วไป	3.99	0.86	มาก	7
8	ติดตามประเมินผลนักเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างชัดเจน	3.97	0.67	มาก	8
รวมด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ		4.22	0.58	มาก	-

จากตารางที่ 2 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงานในระดับมาก ($3.97 \leq \bar{X} \leq 4.40$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เปิด โอกาสให้นักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนได้ปรับปรุง แก้ไขตนเอง ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ มีการว่ากล่าวตักเตือนและดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.38$) และกำหนดให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติของโรงเรียนสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.36$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ ติดตามประเมินผลนักเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา คือ มีการมอบเกียรติบัตรให้นักเรียนที่มีความประพฤติเรียบร้อยและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั่วไป ($\bar{X} = 3.99$) และกำหนดระเบียบข้อบังคับ แนวปฏิบัติให้นักเรียนปฏิบัติตามอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.10$)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับที่
1	กำหนดระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติให้นักเรียนปฏิบัติตามอย่างชัดเจน	4.17	0.72	มาก	8
2	ประชุมชี้แจงการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.25	0.62	มาก	7
3	กำหนดให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติของโรงเรียนสม่ำเสมอ	4.37	0.54	มาก	3
4	มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการพูดแต่ความจริงไม่ให้โกหก	4.36	0.68	มาก	5
5	มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการไม่เอาเปรียบผู้อื่นหรือแม้จะมีโอกาส	4.41	0.60	มาก	2
6	มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการไม่คอร์รัปชันคดโกงใคร	4.42	0.57	มาก	1
7	มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการยืมสิ่งของเพื่อนแล้วนำส่งคืนทุกครั้ง	4.36	0.69	มาก	4
8	มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการทำตามคำพูด คำสัญญาของตนเอง	4.35	0.69	มาก	6
รวมด้านความซื่อสัตย์สุจริต		4.33	0.56	มาก	-

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการดำเนินงานในระดับมาก ($4.17 \leq \bar{X} \leq 4.42$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการไม่คอร์รัปชันคนโกงใคร ($\bar{X}=4.42$) รองลงมา คือ มีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการไม่เอาเปรียบผู้อื่นหรือแม้จะมีโอกาส ($\bar{X}=4.41$) และการติดตาม ตรวจสอบ และกำหนด ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ แนวปฏิบัติของโรงเรียนสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.37$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ กำหนด ระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติให้นักเรียนปฏิบัติตามอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.17$) รองลงมา คือ ประชุมชี้แจงการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อ บังคับ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.25$) และมีการอบรมนักเรียนให้ตระหนักในเรื่องการทำตามคำพูด คำสัญญาของตนเอง ($\bar{X}=4.35$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน ด้านความกตัญญูทศเวที จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับที่
1	จัดสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ให้ เอื้ออำนวยต่อการสอนคุณธรรมและจริยธรรม อย่างสืบเนื่องสม่ำเสมอ	4.19	0.61	มาก	7
2	ส่งเสริมให้การสอนแทรกคุณธรรม จริยธรรม ใน การสอนวิชาต่าง ๆ และจัดกิจกรรมทุกอย่างของ สถานศึกษา	4.40	0.63	มาก	1
3	กตัญญูต่อความดีส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ นักเรียนได้คิดให้มากที่สุดเมื่อมีโอกาส	4.31	0.55	มาก	5
4	จัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามความ เหมาะสม	4.11	0.67	มาก	8
5	อุปการคุณที่ผู้อื่นกระทำแล้ว และไม่ลบหลู่ บุญคุณผู้มีพระคุณ	4.20	0.58	มาก	6
6	ดำเนินการอบรมสั่งสอนนักเรียนทั้งนอกและใน ห้องเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และหน้าที่ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอสืบเนื่องไม่ ขาดตอน	4.37	0.70	มาก	4
7	กำหนดระเบียบสถานศึกษาในเรื่องต่างๆตาม หลักธรรม และดำเนินการให้นักเรียนถือปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอ	4.38	0.64	มาก	3
8	ส่งเสริมการสอนจริยธรรมในห้องเรียน ให้มีทั้ง การเรียนทฤษฎีและปฏิบัติ	4.39	0.66	มาก	2
รวมด้านความกตัญญูทศเวที		4.29	0.54	มาก	-

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านความกตัญญูต่อบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีการดำเนินงานในระดับมาก ($4.11 \leq \bar{X} \leq 4.40$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ส่งเสริมให้การสอนแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในการสอนวิชาต่าง ๆ และจัดกิจกรรมทุกอย่างของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ ส่งเสริมการสอนจริยธรรมในห้องเรียน ให้มีทั้งการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.39$) และกำหนดระเบียบสถานศึกษาในเรื่องต่างๆตามหลักธรรม และดำเนินการให้นักเรียนถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.38$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ จัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ จัดสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา ให้เอื้ออำนวยต่อการสอนคุณธรรมและจริยธรรม อย่างสืบเนื่องสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.38$) และอุปการคุณที่ผู้อื่นกระทำแล้ว และไม่ลบหลู่บุญคุณผู้มีพระคุณ ($\bar{X} = 4.20$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน ด้านมีเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับที่
1	มีการส่งเสริมนักเรียนด้านการมีจิตเมตตาไม่ทุบตีหรือทำร้ายใครไม่เบียดเบียนใคร	4.32	0.56	มาก	6
2	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการเข้าใจผู้อื่นและเห็นใจผู้อื่นหรือไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	4.36	0.63	มาก	2
3	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการให้อภัยเสมอตามคติเวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร	4.32	0.70	มาก	5
4	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการไม่ดูถูกเหยียดหยามหรือเหยียบย่ำซ้ำเติมผู้อื่น	4.38	0.69	มาก	1
5	มีการส่งเสริมนักเรียนเรื่องการบริจาคสิ่งของหรือเงินทองให้แก่ผู้ด้อยโอกาสหรือคนยากจนเสมอ	4.04	0.75	มาก	8
6	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการแสดงความยินดีเมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จ	4.33	0.51	มาก	4
7	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการเต็มใจช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนเดือดร้อน	4.34	0.58	มาก	3
8	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการอาสาหรือความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ	4.27	0.66	มาก	7
รวมด้านมีเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี		4.29	0.55	มาก	-

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการมีเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงานในระดับมาก ($4.04 \leq \bar{X} \leq 4.38$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการอบรมนักเรียนเรื่องการไม่ดูถูกเหยียดหยามหรือเหยียบย่ำซ้ำเติมผู้อื่น ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ มีการอบรมนักเรียนเรื่องการเข้าใจผู้อื่นและเห็นใจผู้อื่นหรือไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ($\bar{X} = 4.36$) และมีการอบรมนักเรียนเรื่องการเต็มใจช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนเดือดร้อน ($\bar{X} = 4.34$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ มีการส่งเสริมนักเรียนเรื่องการบริจาคสิ่งของหรือเงินทองให้แก่ผู้ด้อยโอกาสหรือคนยากจนเสมอ ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา คือ มีการอบรมนักเรียนเรื่องการอาสาหรือความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.27$) และมีการส่งเสริมนักเรียนด้านการมีจิตเมตตาไม่ทุบตี หรือทำร้ายใครไม่เบียดเบียนใคร ($\bar{X} = 4.32$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน ด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า จำแนกเป็น รายข้อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับที่
1	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการเลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่จำเป็นมีประโยชน์และใช้อย่างคุ้มค่า	4.30	0.62	มาก	6
2	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการทะนุถนอมสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองให้ใช้ได้นาน ๆ และเกิดประโยชน์สูงสุด	4.40	0.62	มาก	3
3	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการใช้สมุดสื่อและอุปกรณ์การเรียนอย่างคุ้มค่า	4.40	0.59	มาก	4
4	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการชวนช่วยหาวิธีเพิ่มรายได้ที่สุจริต เก็บออม และช่วยเหลือผู้ปกครองประหยัดลดค่าใช้จ่าย	4.37	0.65	มาก	5
5	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการใช้น้ำและไฟของสถานศึกษา ที่บ้านของตนเอง และชุมชน อย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.57	0.61	มากที่สุด	1
6	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และธรรมชาติของชุมชน ด้วยความใส่ใจและให้เกิดความยั่งยืน	4.43	0.68	มาก	2
7	มีการอบรมนักเรียนเรื่องการนำเศษวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นของใช้ใหม่หรือดัดแปลงให้มีคุณค่าอยู่เสมอ	4.15	0.65	มาก	8
8	มีการอบรมนักเรียนไม่ตามแฟชั่น ไม่ยึดติดยี่ห้อ ไม่ตามกระแส	4.21	0.67	มาก	7
รวมด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า		4.35	0.56	มาก	-

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่มีการดำเนินงานระดับมาก ($4.15 \leq \bar{X} \leq 4.57$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการอบรมนักเรียนเรื่องการใช้น้ำและไฟของสถานศึกษา ที่บ้านของตนเอง และชุมชน อย่างประหยัดและคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ มีการอบรมนักเรียนเรื่องการดูแลรักษาสาธารณสมบัติ และธรรมชาติของชุมชน ด้วยความใส่ใจและให้เกิดความยั่งยืน ($\bar{X} = 4.43$) และมีการอบรมนักเรียนเรื่องการทะนุถนอมสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองให้ใช้นาน ๆ และเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.40$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ มีการอบรมนักเรียนเรื่องการนำเศษวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นของใช้ใหม่หรือตัดแปลงให้มีคุณค่าอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ มีการอบรมนักเรียนไม่ตามแฟชั่น ไม่ยึดติดยี่ห้อ ไม่ตามกระแส ($\bar{X} = 4.21$) และมีการอบรมนักเรียนเรื่องการเลือกซื้อเฉพาะสิ่งที่จำเป็นมีประโยชน์และใช้ อย่างคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.30$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จำแนกเป็น รายข้อ

ข้อ	การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับที่
1	มีการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับการแบ่งปันสิ่งของ และให้ความช่วยเหลือเพื่อแม่แก่เพื่อน ๆ เสมอ	4.34	0.68	มาก	2
2	มีการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม	4.38	0.71	มาก	1
3	มีการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับการรู้จักปลอบใจให้กำลังใจผู้อื่นที่ล้มเหลวมีปัญหา	4.21	0.64	มาก	3
4	มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการเยี่ยมเยียนแสดงน้ำใจต่อคนเจ็บป่วย	4.17	0.65	มาก	5
5	มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้เพื่อนยืมอุปกรณ์หรือสิ่งของอื่นที่ตนเองมี ด้วยหลักเหตุผลและถูกต้องตามกฎหมาย	4.06	0.69	มาก	7
6	มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่เพื่อนเมื่อมีปัญหาด้วยความเต็มใจ	4.08	0.68	มาก	6
7	มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการไม่กักตุน แอบซ่อน อะไร ๆ ไว้ใช้แต่ผู้เดียว	4.12	0.77	มาก	4
8	มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือกิจผู้อื่นเสมอเป็นกิจตนเอง	3.98	0.74	มาก	8
รวมด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม		4.17	0.61	มาก	-

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการดำเนินงานในระดับมาก ($3.98 \leq \bar{X} \leq 4.38$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ มีการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับการแบ่งปันสิ่งของและให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อน ๆ เสมอ ($\bar{X} = 4.34$) และมีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่เพื่อนเมื่อมีปัญหาด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.08$) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเสมอเป็นกิจตนเอง ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา คือ มีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้เพื่อนยืมอุปกรณ์หรือสิ่งของอื่นที่ตนเองมี ด้วยหลักเหตุผลและถูกต้องตามกฎหมาย ($\bar{X} = 4.06$) และมีการอบรมนักเรียนให้เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่เพื่อนเมื่อมีปัญหาด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.08$)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ด้าน	การดำเนินงานเพื่อปลูกฝัง คุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับที่
1	ความมีวินัย มีความรับผิดชอบ	4.22	0.58	มาก	5
2	ความซื่อสัตย์สุจริต	4.33	0.56	มาก	2
3	ความกตัญญูทวดเวที	4.29	0.54	มาก	4
4	ความมีเมตตากรุณาโอบอ้อมอารี	4.29	0.55	มาก	3
5	การประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	4.35	0.56	มาก	1
6	การปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.17	0.61	มาก	6
รวมทุกด้าน		4.28	0.55	มาก	-

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 รวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และรายด้านทั้ง 6 ด้าน พบว่าทุกด้านมีการดำเนินงานในระดับมาก ($4.17 \leq \bar{X} \leq 4.35$) เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.33$) ด้านความมีเมตตากรุณาโอบอ้อมอารี ($\bar{X} = 4.29$) ด้านความกตัญญูทวดเวที ($\bar{X} = 4.29$) ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.22$) และด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมนักเรียน เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามสถานภาพ

ด้าน	การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรม	ผู้บริหาร โรงเรียน				ครูผู้สอน			
		\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1	ด้านความมีวินัย	4.16	0.64	มาก	6	4.25	0.55	มาก	5
2	ด้านความซื่อสัตย์	4.21	0.65	มาก	3	4.39	0.49	มาก	1
3	ด้านความกตัญญูทวดเวที	4.21	0.63	มาก	4	4.33	0.49	มาก	3
4	ด้านมีเมตตากรุณา	4.26	0.63	มาก	2	4.31	0.50	มาก	4
5	ด้านการประหยัด	4.37	0.60	มาก	1	4.35	0.54	มาก	2
6	ด้านการปฏิบัติตน	4.21	0.61	มาก	5	4.15	0.59	มาก	6
รวมทุกด้าน		4.23	0.62	มาก	-	4.29	0.52	มาก	-

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามสถานภาพ เป็นดังนี้

ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และรายด้านทั้ง 6 ด้าน ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการประหยัด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือด้านด้านมีเมตตากรุณา ($\bar{X} = 4.26$) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.21$) ด้านความกตัญญูทวดเวที ($\bar{X} = 4.21$) ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.21$) และด้านด้านความมีวินัย ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

ข้าราชการครูที่เป็นครูผู้สอน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และรายด้านทั้ง 6 ด้าน ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมาคือด้านการประหยัด ($\bar{X} = 4.35$) ด้านความกตัญญูทวดเวที ($\bar{X} = 4.33$) ด้านมีเมตตากรุณา ($\bar{X} = 4.31$) ด้านความมีวินัย ($\bar{X} = 4.25$) และด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียน เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ด้าน	การดำเนินงานเพื่อ ปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมนักเรียน	สถานศึกษาขนาดเล็ก				สถานศึกษานอกกลาง				สถานศึกษาขนาดใหญ่			
		\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับ ที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับ ที่
1	ความมีวินัยรับผิดชอบ	4.31	0.60	มาก	5	4.09	0.55	มาก	5	4.30	0.50	มาก	5
2	ความซื่อสัตย์สุจริต	4.39	0.59	มาก	2	4.27	0.50	มาก	2	4.33	0.58	มาก	4
3	ความกตัญญูเทวาทิ	4.35	0.58	มาก	3	4.18	0.48	มาก	4	4.46	0.52	มาก	1
4	ความมีเมตตากรุณา	4.32	0.57	มาก	4	4.23	0.52	มาก	3	4.40	0.53	มาก	2
5	การประหยัดและคุ้มค่า	4.41	0.55	มาก	1	4.28	0.58	มาก	1	4.37	0.53	มาก	3
6	การปฏิบัติตนต่อ ส่วนรวม	4.27	0.62	มาก	6	4.03	0.58	มาก	6	4.24	0.59	มาก	6
รวมทุกด้าน		4.34	0.58	มาก	-	4.18	0.52	มาก	-	4.35	0.53	มาก	-

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เป็นดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$) และรายด้านทั้ง 6 ด้าน ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการประหยัด ($\bar{X}=4.41$) รองลงมาคือด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X}=4.39$) ด้านความกตัญญูกตเวที ($\bar{X}=4.35$) ด้านมีเมตตากรุณา ($\bar{X}=4.32$) ด้านความมีวินัย ($\bar{X}=4.31$) และด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X}=4.27$) ตามลำดับ

สถานศึกษาขนาดกลาง การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$) และรายด้านทั้ง 6 ด้าน ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการประหยัด ($\bar{X}=4.28$) รองลงมาคือด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X}=4.27$) ด้านมีเมตตากรุณา ($\bar{X}=4.23$) ด้านความกตัญญูกตเวที ($\bar{X}=4.18$) ด้านความมีวินัย ($\bar{X}=4.09$) และด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X}=4.03$) ตามลำดับ

สถานศึกษาขนาดใหญ่ การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$) และรายด้านทั้ง 6 ด้าน ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านความกตัญญูกตเวที ($\bar{X}=4.46$) รองลงมาคือด้านด้านมีเมตตากรุณา ($\bar{X}=4.40$) ด้านการประหยัด ($\bar{X}=4.37$) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X}=4.33$) ด้านความมีวินัย ($\bar{X}=4.30$) และ ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X}=4.24$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียน เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน รายละเอียดดังตารางที่ 11 ถึงตารางที่ 24

ตารางที่ 11 แสดงผลการเปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และขนาดสถานศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมนักเรียน ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
สถานภาพของบุคลากร (1)	1	1.02	1.02	3.39	0.07
ขนาดของสถานศึกษา (2)	2	5.86	2.93	9.75*	0.00
1*2	2	13.78	6.89	22.95*	0.00
ภายในกลุ่ม	217	165.52	0.33		
รวม	219	171.37			

จากตารางที่ 11 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียน ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบที่เปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เป็นดังนี้

1. ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝัง คุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกัน

2. ข้าราชการครูในขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมนักเรียน ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการครู ต่อการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีวินัย มี ความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ของข้าราชการครูในขนาดสถานศึกษา ต่างกัน ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ

ขนาดสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{X}	4.31	4.09	4.30
ขนาดเล็ก	4.31	-	0.22*	0.02
ขนาดกลาง	4.09		-	0.21
ขนาดใหญ่	4.30			-

จากตารางที่ 12 ปรากฏว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็กมีการดำเนินงานเพื่อ ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบมากกว่าข้าราชการครู ในสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 13 แสดงผลการเปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
สถานภาพของบุคลากร (1)	1	3.93	3.93	14.12*	0.00
ขนาดของสถานศึกษา (2)	2	1.81	0.90	3.24*	0.04
1*2	2	11.14	5.57	20.02*	0.00
ภายในกลุ่ม	217	154.73	0.31		
รวม	219	156.53			

จากตารางที่ 13 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริตที่เปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เป็นดังนี้

1. ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ข้าราชการครูในขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู ต่อการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ของข้าราชการครูในขนาดสถานศึกษา ต่างกัน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ขนาดสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{X}	4.39	4.27	4.33
ขนาดเล็ก	4.39	-	0.13*	0.06
ขนาดกลาง	4.27		-	0.06
ขนาดใหญ่	4.33			-

จากตารางที่ 14 ปรากฏว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็กมีการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านความซื่อสัตย์สุจริตมากกว่าข้าราชการครูใน สถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 แสดงผลการเปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความกตัญญูทเวที

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
สถานภาพของบุคลากร (1)	1	1.72	1.72	6.94*	0.01
ขนาดของสถานศึกษา (2)	2	4.71	2.36	9.52*	0.00
1*2	2	17.61	8.81	35.59*	0.00
ภายในกลุ่ม	217	143.57	0.28		
รวม	219	148.28			

จากตารางที่ 15 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความกตัญญูทเวทีที่เปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เป็นดังนี้

1. ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความกตัญญูทเวที แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ข้าราชการครูในขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความกตัญญูทเวที แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู ต่อการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความกตัญญูทเวที อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ของข้าราชการครูในขนาดสถานศึกษา ต่างกัน ด้านความกตัญญูตเวที

ขนาดสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{X}	4.35	4.18	4.46
ขนาดเล็ก	4.35	-	0.17*	0.11
ขนาดกลาง	4.18		-	0.27*
ขนาดใหญ่	4.46			-

จากตารางที่ 16 ปรากฏว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านความกตัญญูตเวทีมากกว่าข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 แสดงผลการเปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีเมตตาคุณาโอบอ้อมอารี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
สถานภาพของบุคลากร (1)	1	0.37	0.37	1.35	0.25
ขนาดของสถานศึกษา (2)	2	1.60	0.80	2.93	0.06
1*2	2	11.95	5.97	21.83*	0.00
ภายในกลุ่ม	217	149.70	0.29		
รวม	219	151.30			

จากตารางที่ 17 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านความมีเมตตาคุณาโอบอ้อมอารีที่เปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เป็นดังนี้

1. ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีเมตตาคุณาโอบอ้อมอารี ไม่แตกต่างกัน
2. ข้าราชการครูในขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีเมตตาคุณาโอบอ้อมอารี ไม่แตกต่างกัน
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู ต่อการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีเมตตาคุณาโอบอ้อมอารี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ของข้าราชการครูในขนาดสถานศึกษา ต่างกัน ด้านความมีเมตตากรุณาโอบอ้อมอารี

ขนาดสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{X}	4.32	4.23	4.40
ขนาดเล็ก	4.32	-	0.09	0.08
ขนาดกลาง	4.23		-	0.17
ขนาดใหญ่	4.40			-

จากตารางที่ 18 ปรากฏว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านความมีเมตตากรุณาโอบอ้อมอารี ไม่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 19 แสดงผลการเปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
สถานภาพของบุคลากร (1)	1	0.05	0.05	0.17	0.68
ขนาดของสถานศึกษา (2)	2	1.75	0.88	3.27*	0.04
1*2	2	22.55	11.27	42.01*	0.00
ภายในกลุ่ม	217	157.28	0.31		
รวม	219	159.03			

จากตารางที่ 19 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่เปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เป็นดังนี้

1. ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าไม่แตกต่างกัน
2. ข้าราชการครูในขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู ต่อการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ของข้าราชการครูในขนาดสถานศึกษา ต่างกัน ด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ขนาดสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{X}	4.41	4.28	4.37
ขนาดเล็ก	4.41	-	0.12*	0.03
ขนาดกลาง	4.28		-	0.09
ขนาดใหญ่	4.37			-

จากตารางที่ 20 ปรากฏว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็กมีการดำเนินงานเพื่อ ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มากกว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 21 แสดงผลการเปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
สถานภาพของบุคลากร (1)	1	0.38	0.38	1.17	0.28
ขนาดของสถานศึกษา (2)	2	6.73	3.37	10.30*	0.00
1*2	2	17.11	8.56	26.19*	0.00
ภายในกลุ่ม	217	181.51	0.36		
รวม	219	188.24			

จากตารางที่ 20 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมที่เปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เป็นดังนี้

1. ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่แตกต่างกัน
2. ข้าราชการครูในขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู ต่อการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 22 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ของข้าราชการครูในขนาดสถานศึกษา ต่างกัน ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ขนาดสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{X}	4.27	4.03	4.24
ขนาดเล็ก	4.27	-	0.24*	0.02
ขนาดกลาง	4.03		-	0.22
ขนาดใหญ่	4.24			-

จากตารางที่ 22 ปรากฏว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็กและข้าราชการครู ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านการ ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวม มากกว่าข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 23 แสดงผลการเปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน รวมทุกด้าน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
สถานภาพของบุคลากร (1)	1	0.46	0.46	1.70	0.19
ขนาดของสถานศึกษา (2)	2	3.24	1.62	5.95*	0.00
1*2	2	15.34	7.67	28.15*	0.00
ภายในกลุ่ม	217	152.57	0.30		
รวม	219	155.81			

จากตารางที่ 23 ปรากฏว่า การดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน รวมทุกด้าน ที่เปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการครูที่มีสถานภาพ และในขนาดสถานศึกษาต่างกัน เป็นดังนี้

1. ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน รวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2. ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน รวมทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู ต่อการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน รวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 24 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการดำเนินงาน เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน ของข้าราชการครูในขนาดสถานศึกษา ต่างกัน รวมทุกด้าน

ขนาดสถานศึกษา		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
	\bar{X}	4.34	4.18	4.35
ขนาดเล็ก	4.34	-	0.16*	0.01
ขนาดกลาง	4.18		-	0.17
ขนาดใหญ่	4.35			-

จากตารางที่ 24 ปรากฏว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดเล็กมีการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน รวมทุกด้าน มากกว่าข้าราชการครูในสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 รายละเอียดดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

ด้าน	ข้อเสนอแนะการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน	จำนวน (n = 220)	ร้อยละ
1. ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ	1. การจัดกิจกรรมต้องจัดสม่ำเสมอต่อเนื่องและให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง และเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	14	6.29
	2. ควรมีแผนพัฒนาความมีวินัยที่ชัดเจน	13	5.71
	3. ควรเน้นการเข้าแถวเคารพธงชาติ	7	3.15
	4. ควรให้นักเรียนรู้จักการเคารพ ศรัทธา เชื่อฟัง และฟังคำแนะนำจากผู้อาวุโสกว่า	5	2.17
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	1. ควรจัดกิจกรรมที่มีผลตอบแทนคนทำดี และมีการลงโทษคนทำผิด	17	7.48
	2. ควรมีการยกย่องชมเชยผู้กระทำความดี	11	4.92
	3. ควรมีสมาคมบันทึกความดี	8	3.74
	4. ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพอใจในสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่ อยู่อย่างพอเพียง ไม่แข่งขันชิงดีชิงเด่น ลดละเลิกการพนัน	5	2.36

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ด้าน	ข้อเสนอแนะการดำเนินงานเพื่อปลูกฝัง คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน	จำนวน (n = 220)	ร้อยละ
3. ด้านความ กตัญญูกตเวที	1. ควรปลูกฝังให้นักเรียนกตัญญูต่อบิดา-มารดา สถานศึกษา ครูอาจารย์ โดยเน้นการส่งเสริม ความรักความเข้าใจกตัญญูเช่น โครงการพ่อแม่ครู	11	4.92
	2. ควรจัดโครงการ การเยี่ยมบ้านนักเรียน	10	4.53
	3. ควรมีการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น	6	2.56
	4. ควรมีการอบรมนักเรียนให้รู้จัก บาปบุญ คุณ โทษ กงกรรมกบฏ กงกรรมชั่ว ผลกรรม ความเจริญ ความเสื่อม	5	2.17
4. ด้านความมี เมตตากรุณา โอบอ้อมอารี	1. ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสช่วยเหลือ ผู้อื่น เช่น พี่ดูแลน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน	17	7.48
	2. ควรมีกิจกรรมส่งเสริมความมีเมตตากรุณา	11	4.92
	3. ควรมีการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส	8	3.74
	4. ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการให้ การเสียสละ	6	2.36

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ด้าน	ข้อเสนอแนะการดำเนินงานเพื่อปลูกฝัง คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน	จำนวน (n = 220)	ร้อยละ
5. ด้านการ ประหยัดและ ใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า	1. ควรจัดกิจกรรมขะนี้มีราคา ประหยัดไฟฟ้า โดยเน้นการเปิดปิดไฟและพัดลมทุกครั้งที่ไม่มี คนในห้องเรียน	14	6.29
	2. ควรยกย่องชมเชยห้องเรียนที่มีการประหยัด	13	5.71
	3. ควรใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่างคุ้มค่า ไม่ขีดเขียน ทำลายของส่วนรวม	7	3.15
	4. ควรสร้างความตระหนักให้นักเรียนภูมิใจในสิ่ง ที่ตัวเองมีอยู่ ให้รู้จักค่าของตัวเอง ไม่ให้ยึดติด วัตถุนิยม	5	2.17
6. ด้านการปฏิบัติ ตนเป็นประ โยชน์ ต่อส่วนรวม	1. ควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนมีความสนใจ และมี ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ประเมินผล อย่างเป็นระบบ	17	7.48
	2. ควรจัดกิจกรรมยกย่องชมเชยด้านการปฏิบัติตน เป็นประ โยชน์ต่อส่วนรวม เป็นประจำ	11	4.92
	3. ควรมีการส่งเสริมร่วมกันปลูกต้นไม้เนื่องในวัน สำคัญต่าง ๆ	8	3.74
	4. ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักเสียสละ รู้จัก การให้ รู้จักการรับ	5	2.36

จากตารางที่ 25 แสดงว่า ข้าราชการครูในสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีข้อเสนอแนะการดำเนินงานเพื่อปลูกฝัง
คุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนแต่ละด้านสูงสุด ดังนี้

1. ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ คือ การจัดกิจกรรมต้องจัดสม่ำเสมอ
ต่อเนื่องและให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง และเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
(ร้อยละ 6.29)

2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต คือ ควรจัดกิจกรรมที่มีผลตอบแทนคนทำดี และมีการลงโทษคนทำผิด (ร้อยละ 7.48)
3. ด้านความกตัญญูกตเวที คือ ควรปลูกฝังให้นักเรียนกตัญญูต่อบิดา-มารดา สถานศึกษา ครูอาจารย์ โดยเน้นการส่งเสริมความรักความเข้าใจกตัญญูเช่น โครงการพ่อแม่ครู (ร้อยละ 4.92)
4. ด้านความมีเมตตากรุณาโอบอ้อมอารี คือ ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น เช่น พี่ดูแลน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน (ร้อยละ 7.48)
5. ด้านการประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า คือ ควรจัดกิจกรรมขณะนี้มีราคาประหยัดไฟฟ้าโดยเน้นการเปิดปิดไฟและพัดลมทุกครั้งที่ไม่มีคนในห้องเรียน (ร้อยละ 6.29)
6. ด้านการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คือ ควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนมีความสนใจ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ประเมินผลอย่างเป็นระบบ (ร้อยละ 7.48)

